

NÚMERO 7 | ABRIL 21

INNOV *and*

DESTACATS

Riscos naturals: què fem?

Sang a l'escola

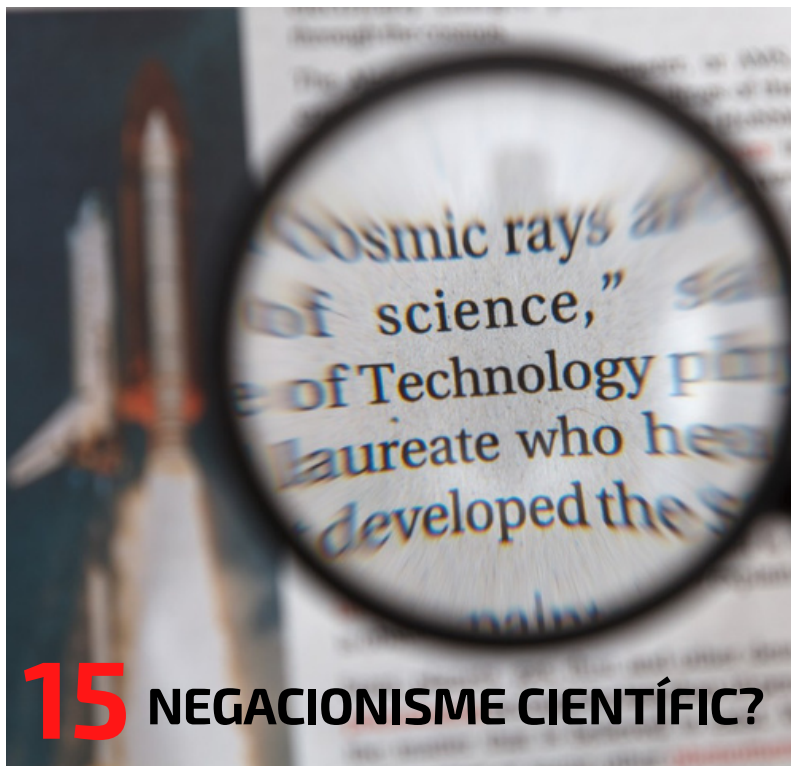
La creació literària a l'aula, més que una eina pedagògica

Negacionisme científic?

Roser Suñé: "Si una feina tornaria a fer, és ser professora"

SUMARI

15 NEGACIONISME CIENTÍFIC?

25

RECOMANEM

Novetats de Sant Jordi per a totes les edats

29

AGENDA

Actes i esdeveniments educatius propers

02 EDITORIAL

03 RISCOS NATURALS: QUÈ FEM?

Ma. Àngels Aché Feliu

Terratrèmols, inundacions, eslleivissades i allaus. Com ens preparam?

07 SANG A L'ESCOLA

Vanessa Aloy, Marta Llop i Mercè Riu

Un exemple de l'ensenyament per competències a l'Escola Andorrana

11 LA CREACIÓ LITERÀRIA A L'AULA, MÉS QUE UNA EINA PEDAGÒGICA

Txema Díaz-Torrent i Manel Gibert

Una anàlisi sobre els beneficis de fomentar la creació literària a l'aula

20 ENTREVISTA

ROSER SUÑÉ

Síndica General i Ministra d'Educació i Joventut (2011-2015)

28 NOVETATS AL CDR

30 PROPER NÚMERO *INNOVand*

31 ÚLTIMA

✉ revistainnovand@govern.ad

🌐 www.educacio.ad

EDITORIAL

Per Iñaki Rubio

El negacionisme no és una novetat. Sempre hi ha hagut persones o grups amb actituds, creences o pensaments que negaven evidències científiques, però, tot i que existien, ocupaven una posició marginal en la societat. Ara bé, en els últims anys, una part del debat públic s'ha

centrat en aquest discurs i s'ha arribat a una certa normalització perniciosa en què fins i tot des de l'espectre de pensament negacionista es rebutja aquesta qualificació. Com apunten els experts, hi han contribuït la tendència al sensacionalisme d'alguns mitjans i l'aparició de mitjans de comunicació alternatius no sempre rigorosos. Internet i la velocitat de transmissió de les xarxes socials han estat decisives. Com se sap, l'excés d'informació provoca desinformació, problema agreujat quan una gran part del seu contingut és poc rigorós o directament fals. Aquest no és només un problema per a l'agenda política i social de les democràcies d'arreu del món, sinó que és també i sobretot un repte educatiu. Com hem d'educar en temps de postveritat i fake news? La necessitat de respondre a aquesta qüestió és urgent: hem de preparar els alumnes per a un present en què han de saber destriar el que és cert, el que és tendencios i el que és fals totalment o parcial.

Per fer-ho, calen habilitats comunicatives i fomentar el pensament racional i crític, així com el raonament científic. A la secció Recursos pedagògics hem seleccionat alguns recursos adaptables a diferents nivells i llengües que confiem que siguin útils.

Que el negacionisme científic, les notícies falses i la capacitat de les xarxes per escampar rumors ha esdevingut un problema central avui, és també un dels temes que apareixen a l'entrevista a Roser Suñé, Síndica General i Ministra d'Educació i Joventut (2011-2015), amb qui repassem la seva visió de l'educació a Andorra. Abans, a les pàgines inicials d'Innovand expliquem dues experiències educatives molt interessants: el projecte sobre riscos naturals liderat per Formació Andorrana i la campanya de donació de sang de l'Escola Andorrana. A la secció d'Innovació, entendrem quin és l'interès i utilitat de fomentar la creativitat literària a l'aula i, ara que s'atansa Sant Jordi, a la secció Recomanem, suggerim una selecció de llibres d'aquí i de fora que esperem que despertin la vostra curiositat. A l'Última pàgina, a part del nostre agraïment per acompanyar-nos, trobareu els perfils de les xarxes socials que acabem d'estrenar. Perquè malgrat els riscos, volem seguir

INNOV*and*

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

RISCOS NATURALS: QUÈ FEM?

Text: Ma. Àngels Aché (cap d'estudis de Formació Andorrana)

Fotografies: Ma. Àngels Aché i Patrick Morlaès (Conseiller Pédagogique EPS)

Terratrèmols, esllavissades, onades de fred o de calor, inundacions, incendis forestals i allaus són els riscos naturals que podem presenciar a Andorra en algun moment de la nostra vida.

Però sabem com reaccionar i com actuar davant de cadascun d'aquests riscos naturals? Conèixer els protocols de seguretat i saber actuar correctament, ens pot salvar la vida i fins i tot podem salvar la dels altres.

L'àrea de llengua i medi d'Andorra de Formació Andorrana ha introduït continguts específics sobre els riscos naturals en la programació curricular dels alumnes de 5è de les escoles del sistema educatiu espanyol i dels alumnes de CM2 del sistema educatiu francès.

La unitat de programació "Ens protegem dels riscos naturals" té com a objectius principals:

- Identificar els riscos naturals que es poden produir a Andorra
- Identificar les característiques dels riscos naturals
- Adquirir i consolidar els protocols de seguretat
- Difondre consells de prevenció i d'autoprotecció

Els alumnes de 10 anys de les escoles franceses i espanyoles reben l'encàrrec del Departament de Protecció Civil de participar en un concurs: amb la finalitat de sensibilitzar

la població general sobre els riscos naturals, tenen la possibilitat de participar en la difusió del protocol d'actuacions.

Durant el segon trimestre i a través de diferents fonts d'informació (entrevistes, recerques, activitats pràctiques...), els alumnes s'organitzen en grups d'experts i fan recerques sobre cadascun dels sis riscos naturals d'Andorra, n'identifiquen les característiques i **redacten un manual de consells d'autoprotecció** (imatges pàgina 6).

La pàgina web "Ens salvem dels riscos naturals", que s'ha creat des de l'Àrea de Formació Andorrana, té com a objectiu facilitar als alumnes l'accés a la informació. Hi troben tot tipus de recursos, des de definicions, fotografies, vídeos, retalls de premsa, reportatges i fins i tot consells del Vallineu que els permetran elaborar un protocol d'actuació amb consells pràctics.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

La pàgina web té un objectiu únicament pedagògic.

<https://sites.google.com/educand.ad/ens-protectim-riscos-naturals/pàgina-principal>

Preparar una motxilla d'emergència (catakit) específica per a cada risc natural és també una de les nombroses activitats que realitzen a les aules amb les seves docents.

Les activitats de treball a l'aula es combinen amb activitats vivencials i manipulatives que permeten reforçar l'adquisició dels continguts teòrics. Una de les activitats amb més èxit és la visita d'un bomber a les aules que explica als alumnes quins són els diferents tipus d'allaus, quin és el material que cal portar a la motxilla si se surt a la muntanya a l'hivern i com cal fer-lo servir.

També els expliquen alguna anècdota d'intervencions del grup de rescat de bombers del GRM que desperta la curiositat del joves alumnes:

Ho sabies? “Quan una persona es queda atrapada sota un gruix important de neu, pot perdre el sentit de l'orientació i no saber si està cara amunt, cara avall o inclinada...”

Per saber-ho cal escopir saliva (també es pot fer orinant) i en funció de la direcció que segueix el fluid atret per la gravetat, es podrà deduir en quina posició s'està.”

Tot i així, l'activitat estrella i la més esperada és l'activitat pràctica que té lloc a les estacions d'esquí. Es tracta d'un simulacre de rescat de víctimes d'allaus en la qual intervenen membres del GRM, personal tècnic de la Creu Roja Andorrana i personal de les estacions.

Els alumnes participen en tres tallers per posar en pràctica els continguts teòrics adquirits a les aules.

- **Al taller de nivologia**, un “píster” de l'estació fa un tall profund a la neu i ensenya les diferents capes del mantell nival. Aquest estudi permet determinar la solidesa de les capes i valorar si són susceptibles de desencadenar alguna allau.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Aquestes observacions permeten als tècnics elaborar diàriament el butlletí de risc d'allaus, imprescindible per als usuaris de les muntanyes. L'alumnat també observa amb la lupa els diferents tipus de flocs de neu que es formen i condicionen les capes de neu.

- **Al taller de sonda i pala**, formadors de Creu Roja Andorrana ensenyen als alumnes el protocol d'actuació en cas d'allau, a fer ús de la sonda per localitzar una víctima i com fer servir la pala per rescatar-la. Un cop trobada la víctima, els expliquen com alliberar-li ràpidament les vies respiratòries.
- **Al taller capitanejat pel GRM**, els infants aprenen a interpretar les coordenades i els senyals emesos pel detector de víctimes d'allaus per localitzar una víctima sepultada per la neu. En aquest cas, es tracta de trobar un DVA amagat com si fos la recerca d'un tresor.

Gràcies a un treball transversal i de col·laboració entre el Departament de Protecció Civil, el cos de Bombers d'Andorra, la Creu Roja Andorrana, el personal de les estacions d'esquí i el Ministeri d'Educació, Andorra és pionera en aquest tipus de formacions, la qual cosa contribueix a la difusió dels coneixements necessaris per aconseguir una societat preparada i cada vegada més resilient davant de qualsevol risc natural.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Manual de consells d'autoprotecció

Innovand surt a la neu

La revista Innovand va acompanyar els alumnes de CM2 de l'Escola Francesa d'Encamp el dia que van participar al taller de nivologia a Grau Roig. Vàrem seguir amb les nenes i els nens, les explicacions i les demostracions dels bombers, del personal de la Creu Roja i del personal de les pistes.

L'Erika Beleta, mestra de l'Àrea de Formació Andorrana ens va explicar com havien treballat prèviament a l'aula aquesta UP.

Aquí la podeu escoltar:

Text i fotografies: Helena Marsal

SANG A L'ESCOLA

Text i fotografies: Vanessa Aloy, Marta Llop i Mercè Riu (caps d'estudis de Segona Ensenyança d'Escola Andorrana)

És molt probable que la majoria de lectors d'Innovand coneguïn la campanya de donació de sang que promouen els alumnes de l'Escola Andorrana. Però es tracta únicament d'una iniciativa solidària? Us convidem a descobrir el treball previ dels alumnes que explica per què s'hi impliquen amb tanta intensitat i, sobretot, per què aquesta campanya és un bon exemple de què representa l'aprenentatge competencial.

Els mitjans de comunicació del país van explicar la 3a campanya de donació de sang que promouen els alumnes de l'Escola Andorrana i que es va dur a terme al Prat del Roure els dies 3, 4 i 5 de febrer. Aquells dies, els alumnes contestaven les preguntes dels periodistes mentre col·laboraven activament en l'organització de la campanya i l'atenció als donants. Un dels aspectes que crida més l'atenció és el fet que són alumnes relativament petits, de 1r de segona ensenyança (12 anys) i, des de fora, és fàcil deduir que es tracta d'una iniciativa per educar en valors relacionats amb la solidaritat i el compromís social. És evident que els components actitudinals hi són presents, però en realitat el projecte és molt més ambiciós i els dies en què es realitza la campanya, són la culminació d'una feina de diverses setmanes.

En l'ensenyament per competències es parteix d'una situació-problema complexa i propera a la

realitat dels alumnes i se'ls planteja el repte de com resoldre aquella situació. En aquest enfocament, el rol dels docents és diferent del seu paper tradicional com a transmissor de coneixements, ja que en primer lloc planteja la situació i el context en què es dona, estimula els alumnes perquè formulin hipòtesis de com actuar i un cop han decidit de quina manera respondre al problema, durant la fase de resolució, els docents acompanyen els alumnes en la recerca dels recursos necessaris per fer front a la situació problema. Quina mena de recursos? Doncs recursos de tota mena: materials, humans i també, evidentment, els coneixements -conceptuals o procedimentals- imprescindibles per entendre la situació-problema i ser capaços de resoldre-la. Per tant els coneixements són considerats un recurs que es mobilitza i ja no té el paper predominant i central de l'ensenyament tradicional per objectius.

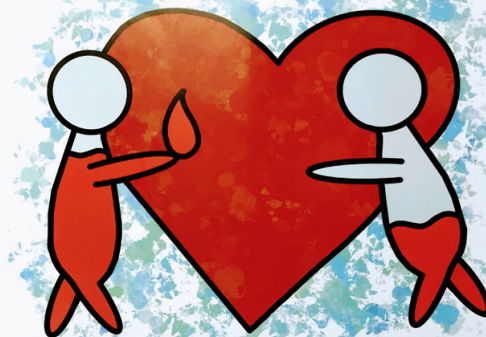
EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Això ha dut a alguns malentesos o visions simplificades sobre la formalització dels coneixements en un ensenyament per competències: els coneixements hi són i la formalització també, però s'hi arriba per un camí diferent que és molt significatiu per als alumnes, atès que són coneixements que utilitzen de manera articulada per resoldre una situació propera. La integració de coneixements de diversos àmbits per utilitzar-los i actuar en la realitat complexa i immediata, garanteix un aprenentatge funcional - competencial- i significatiu en què el coneixement no és un coneixement abstracte que potser algun dia es farà servir sinó que és un recurs que s'aprèn perquè sorgeix de la necessitat d'intervenir en la realitat.

Com s'articula això dins de l'escola? En el cas de l'Escola Andorrana, els alumnes de segona ensenyança han de fer front a una *situació global* (SG) en què es planteja la situació-problema complexa. Durant el curs, es treballen dues *situacions globals* simultàniament, una en llengua catalana i una altra en llengua castellana o francesa. El curs es divideix en 4 períodes d'unes 7-8 setmanes, que és el que dura cada situació global.

LA VOLUNTAT CORRE PER LES TEVES VENES

3a Campanya de donació de sang de l'Escola Andorrana

3, 4 i 5 de febrer

D'11h a 14h i de 16h a 20h
Prat del Roure, Escaldes-Engordany

Cita prèvia: www.donarsang.gencat.cat

La *situació global* es treballa amb cadascun dels dos tutors, i té una càrrega lectiva important perquè esdevé l'eix sobre el qual pivoten altres tallers o àrees. És evident que com més real i propera sigui la situació-problema, més significatiu i integrat serà l'aprenentatge dels alumnes.

En el cas de la campanya de donació de sang, se'ls planteja un problema real, que és la falta de sang del banc de sang i teixits de Catalunya, amb qui col·labora la Creu Roja Andorrana. En la fase inicial, només per entendre la necessitat i la urgència de la situació, els alumnes han de fer tota una recerca sobre les funcions i la composició de la sang, com funciona el circuit de donació de sang, en quines circumstàncies fa falta, quina quantitat cal, com conservar-la i un llarg etcètera. Tots aquests continguts s'amplien també a l'àrea de ciències sense perdre de vista el motiu pel qual es necessiten.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

"PERÒ AIXÒ HO FAREM DE DEBÒ?" PREGUNTEN ELS ALUMNES

Però això ho farem de debò? Aquesta és una pregunta freqüent que fan els alumnes, que d'entrada els costa de creure que se'ls faci responsables de col·laborar activament en l'organització d'una campanya de donació de sang. Aquest és un dels punts més interessants de l'ensenyament per competències i és la motivació dels nois i noies, per als quals el projecte integrat esdevé molt significatiu. D'aquesta manera es pot dir que "obliden" que estan a classe perquè el que hi aprenen serveix per a resoldre un problema real.

Al Prat del Roure, els dies de la campanya, els alumnes han de col·laborar activament amb la Creu Roja i s'ocupen sobretot de l'atenció als donants, tant a l'entrada i acompanyament inicial com després de donar sang, a la sala on es pot menjar i beure una mica. Els donants també poden mirar les produccions dels alumnes i gaudir de les seves animacions. Els alumnes, doncs, estan organitzats per tasques i funcions preestablertes i els alumnes estan emocionats de veure que el que fan és útil per al bon desenvolupament de la campanya. Aquest any, la Covid-19 ha dificultat una mica l'organització perquè ha calgut espaiar en tres dies la campanya i els donants havien de registrar-se prèviament, però igualment ha estat un èxit. La Creu Roja sempre valora molt positivament la col·laboració perquè a través de la campanya de divulgació dels alumnes, aconsegueixen cada any nous donants.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Es plantegen dues vies de resolució complementàries: per una banda, dissenyar una campanya de comunicació i divulgació per animar la població a donar sang, i per altra banda col·laborar amb la Creu Roja per organitzar una campanya de donació de sang a Andorra.

És evident que hi ha associats molts coneixements de llengua i comunicació sobre com ha de ser una campanya de màrqueting i divulgació que han d'investigar, estudiar i que després aprofundeixen i complementen a classe de llengua. També hi treballen els mitjans de comunicació. Però aquests coneixements, un cop més, no són uns coneixements que s'aprenen perquè sí, sinó que es treballen amb una finalitat global i integrats amb la resta d'aprenentatges adquirits en paral·lel per resoldre la situació complexa. Han de dissenyar un eslògan, uns cartells i uns vídeos que realment serveixin per a la campanya. A cada classe, s'organitzen per grups cooperatius i elaboren les seves produccions. Després, per un sistema de votacions s'escull la millor producció de cada centre i finalment els millors treballs de tots els centres esdevenen la imatge i el lema de la campanya.

Però els alumnes, com s'ha dit, són relativament petits i ells no poden donar sang. Aquest és un condicionant a l'hora de plantejar una resposta a la situació-problema: com poden contribuir a millorar la situació de la falta de sang al banc de teixits, si ells no poden ser donants?

LA CREACIÓ LITERÀRIA A L'AULA, MÉS QUE UNA EINA PEDAGÒGICA

Text i fotografies: Txema Díaz-Torrent (Centre de Formació Professional) i Manel Gibert (Escola Andorrana de Segona Ensenyança d'Ordino)

ENSENYANT LITERATURA

Fins no fa gaire (i a dia d'avui la tendència no acaba de revertir-se), l'ensenyança de continguts de literatura a les aules ha menystingut la creativitat i s'ha centrat, quasi en exclusiva, en el seguiment i l'anàlisi d'obres adaptades a les expectatives de l'etapa corresponent. A primària els textos solen ser poesies i fragments escollits de llibres, mentre que pel que fa a l'ensenyament secundari (obligatori i post-obligatori) s'aborden treballs més complexos, generalment referits a moviments històrics, literats de prestigi i qüestions relacionades amb els cànons establerts, les opcions particulars i l'interès general. Així, usualment s'ha esperat dels educands que es familiaritzessin amb una sèrie d'exemples de gèneres i subgèneres, que en sabessin identificar el fons, l'estructura i els

components formals, i que arribessin a entendre'n els tòpics centrals, demanant-los produccions literàries de forma molt subsidiària.

Per sort, la inèrcia reduccionista ha anat evolucionant cap a posicions més obertes. Cada vegada es dona més importància al fet de dotar els deixebles dels recursos necessaris per posar en pràctica, en primera persona, la recepció d'obres i la realització d'assaigs originals. Aquests nous aires estan arrelats en el gir copernicà viscut en les darreres dècades, mercès al qual els ensenyants han anat perdent pes i protagonisme, passant a jugar un paper més proper al de dinamitzador o conseller (llunyà del rol d'expert heretat de la tradició) en favor d'un alumnat més proactiu, actor i gestor del seu aprenentatge.

INNOVACIÓ

En línia amb el nou paradigma, en l'àmbit de la literatura actualment s'ofereixen moltes aplicacions encaminades a promoure el gust per la lectura i la creació escrita. En el passat rarament s'associava el cultiu de les lletres a feines agradables (els escolars el vivien com una obligació), una sensació que anava en augment a mesura que s'avançava en els successius cicles formatius.

Aquest fenomen assolia les més altes (i dramàtiques) cotes al llarg de l'educació secundària, el que provocava (potser no tant, en l'actualitat) que els tempteigs d'invenió literària es veiessin més com a jocs de petits que no pas com a enginyers de grans. Les reflexions i propostes que presentem a continuació miren justament de demostrar que la realitat pot anar una mica més enllà.

LA CREACIÓ LITERÀRIA UN PAS MÉS ENLLÀ

Els alumnes desenvolupen les seves habilitats més a fora de l'escola que dintre de la classe convencional, allà on sigui que els infants i els adolescents reben, aprecien i canalitzen la majoria d'estímul i missatges. I a l'interior dels recintes, les biblioteques escolars, institucions vertebradores de la lectoescriptura, endeguen múltiples accions motivadores i procediments integradors. Així mateix, l'oferta d'intervencions externes enriqueix el treball efectuat a classe.

La presència d'escriptors i animadors suposa un revulsiu, ja que la voluntat del docent es veu freqüentment poc secundada per una massa social que no acostuma a consumir gaire literatura, i poc recompensada per una comunitat educativa que, globalment, no facilita prou l'ocasió de llegir autònomament. En les iniciatives inestimables que professors especialistes i bibliotecaris s'escarrassen a idear i a dur a terme, s'estableix una relació sense compromisos que ajuda a desvelar preferències i potencialitats, fa gaudir, proporciona ambients confortables i esperona a fer lectures i manuscrits addicionals.

La reflexió al voltant d'aquestes experiències, tant de receptors d'autors a les aules com de visitants a establiments de primària, secundària i batxillerat, ens permet constatar la idoneïtat de les xerrades i els tallers, que segueixen precisament la línia d'intents com el de Rodari (2000) de situar l'aprenent al nucli de la creació literària. I ho fan abraçant d'entrada una visió de l'alumne com a individu que necessita contextos favorables per explotar els seus talents, impulsos i destreses.

Un posicionament que defuig perspectives que, històricament, han reservat l'oportunitat de crear literatura a alguns privilegiats o l'han fiat al mite de la inspiració, ignorant que gran part del procés d'elaboració depèn del temps invertit i la dedicació amb què l'escriptor es lliuri a la tasca (Freixas, 1999). L'equació, és clar, no és senzilla: l'esforç no constitueix cap garantia, però posa a l'abast de tothom una miriada de possibilitats expressives.

Als centres escolars que visitem ens alegra contemplar la superació de barreres psicològiques i el desmentiment d'estereotips simplistes de la poesia i de la literatura en general, que susciten reticències infundades també entre el professorat (fins i tot el de llengües). En efecte, els dubtes s'esvaeixen aviat quan es desperta la curiositat dels estudiants per les expressions literàries, que passen a ser quelcom amè, accessible i proper. Les dificultats, evidentment, s'han d'aplanar abans amb l'aportació combinada de fenòmens teòrics i pràctics, i el repte pot (hauria de) continuar després perquè la visita no sigui més que una classe diferent que de seguida cau en l'oblit.

Durant les sessions pràctiques els alumnes juguen amb les paraules, les endevinen, les relacionen i les usen per descriure i crear (s'adonen que en són capaços) figures retòriques genuïnes i poemes breus; plasmen lliurement impressions, idees, il·lusions i neguits tot usant tècniques com ara el collage i el cal·ligrama (els sorprèn que se'ls proposin, perquè les encasellen a l'entreteniment infantil); il·lustren versos que ells mateixos elegeixen, els reconstrueixen, els interpreten, en comprenen els significats implícits. Són seqüències que redunden en l'exercitació de competències emocionals que aporten beneficis inestimables en l'esfera íntima i en la social (Sánchez Jordán, 2016).

Caldria no oblidar, així mateix, el paper de la lectura, punt clau en l'adquisició de fonaments gramàtics, comprensius i culturals, reforçant-ne l'estimació, que hauria d'incidir en el vessant més literari, en la mesura que aquest subministra eines avançades de creixement personal.

També l'escriptura, que abunda en aspectes multidisciplinaris: imaginació, discerniment, estructuració mental... No es tracta de bandejar les altres modalitats (instructiva, informativa, expositiva, etc.), sinó de donar més sovint l'oportunitat de transcendir aquestes tipologies textuales.

En el cas concret del desplegament dels nous programes a l'Escola Andorrana (en el marc del Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà), aquesta empresa és àrdua, a causa majoritàriament de la manca de temps lectiu. A la vegada, allò que genèricament era "interactuar de manera crítica amb manifestacions literàries multimodals" i, de retruc, "expressar l'imaginari, les expressions i els sentiments propis", ha perdut (des que es va eliminar l'avaluació de la competència literària sobtadament a la fi del curs 2018-2019) la profunditat que hom pretenia en el reconeixement dels valors inherents a la lectura i la composició de textos.

Una solució possible seria implementar càpsules literàries (la distribució horària i els plans d'estudi haurien de variar) a totes les assignatures per tal d'ultrapassar la lectura lliure (que, diguem-ho de passada, té un èxit notable). Ens preguntem per què no poden enriquir-se mútuament disciplines a priori afines a la literatura com ara les arts musicals, plàstiques i visuals, o tradicionalment dissociades, posem la matemàtica (no només per l'aritmètica lligada a la mètrica) i les ciències socials (no només per les coincidències temàtiques).

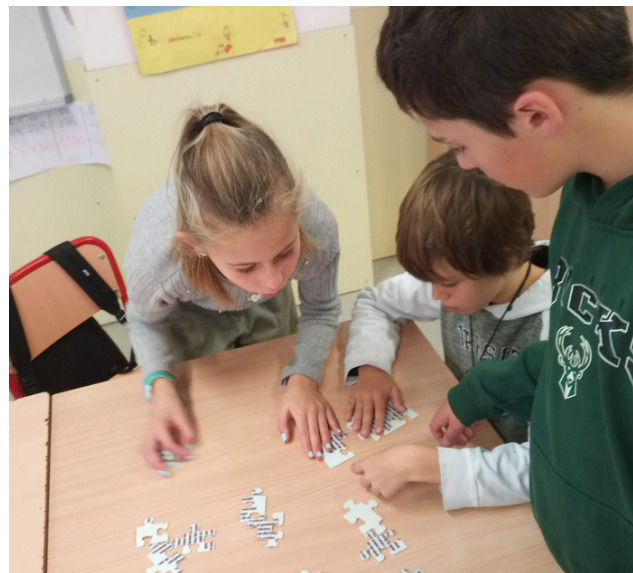
INNOVACIÓ

Per això caldria, tanmateix, revisar el model competencial adoptat, tot considerant la llengua no tant un instrument didàctic i comunicatiu (que ho és, òbviament) com una finalitat en si mateixa i un complement ideal d'esferes de coneixement ben diverses. En molts sentits, la racionalitat científica pot contribuir a l'ús literari d'estratègies i elements funcionals, i viceversa, les literatures poden introduir eficaçment tota mena d'assumpes tècnics. Un lector sagaç aprèn a extreure correlats i un redactor novell va esdevenint competent mentre pensa, planifica, escriu, corregeix, examina els seus escrits, col·labora en redaccions de companys i coopera en projectes grupals de caire pluridisciplinari (Aguilar Ródenas, 2001) amb una passió comuna, tàcita, inexplicable.

PER NO CONCLoure

Si bé és àmpliament acceptat que la producció creativa (juntament amb la lectura activa) té més o menys rellevància en àrees lingüístiques, hauria de perdre l'exclusivitat i travessar el conjunt d'eixos formatius. Caldria no circumscriure-la a les llengües, que en són la matèria primera, ni jutjar-la un recurs ocasional i anecdòtic en matèries curriculars que contraposem, equivocadament en la nostra opinió, a les lingüístiques. Unes assignatures (de tall científic o tecnològic) que, al seu torn, podrien també enriquir plantejaments en la didàctica de les lletres i les arts.

En aquesta línia, no són poques les virtuts que podem atribuir a les activitats extraordinàries i als tallers temàtics: ocasionen un apropament lúdic i dinàmic a la literatura, i emparen la inventiva, el diàleg, l'experimentació, la descoberta, la recerca, l'abstracció, la memòria, la cohesió, la coherència i la manipulació de significants. Igual d'important, però, és el fet que totes aquestes dimensions, a la vegada que poden afavorir l'aprenentatge de competències transversals, fan aflorar reaccions emotives, intuïcions i sensibilitats que la literatura fomenta de manera especial. Mai no hauríem de separar aquestes experiències de la raó si volem que els nostres alumnes siguin capaços de copsar subtilitats i no sucumbir, en cap dels àmbits de la seva existència, a un pragmatisme desolador.

REFERÈNCIES

Aguilar Ródenas, C. (2001). *Didàctica del català i pedagogia crítica*. Castelló: Universitat Jaume I.

Freixas, L. (1999). *Taller de narrativa*. Madrid: Anaya.

Rodari, G. (2000). *Gramàtica de la fantasia*. Barcelona: Proa.

Sánchez Jordán, N. (2016). *Educar les emocions a través de l'escriptura creativa*. Lleida: Universitat de Lleida.

NEGACIONISME CIENTÍFIC?

El negacionisme científic era fins no fa molts anys un fenomen marginal, però s'ha accentuat a causa d'uns mitjans no sempre rigorosos, i a través de les xarxes i Internet s'ha convertit en un problema social i polític de primer ordre. També és un repte educatiu. Com podem educar en temps de postveritat i fake news? Hem triat alguns recursos aplicables a l'aula.

➔ INFOK ESPECIAL FAKE-NEWS

Un capítol del telenotícies de TV3 adreçat als més menuts que els explica què són les Fake news, com funcionen i com detectar-les. Compta amb la intervenció de David Bueno.

➔ EDUCAR EN TEMPS DE FAKES

Article que aborda el paper de l'escola i de la societat en general en una època on l'accés a la informació no permet sempre fer la diferència entre veritats i mentides.
per Enric Roca Casas

➔ ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA

TEMA CENTRAL
NUSO N° 269 / MAYO - JUNIO 2017

«Fake news»: una oportunitat para la alfabetización mediática

Artículo en que se aborda el porqué disminuyen hoy en día el interés por la veracidad de las noticias y las capacidades críticas de lectura.
por Núria Fernández-García

➔ EL NEGACIONISTA A L'AULA

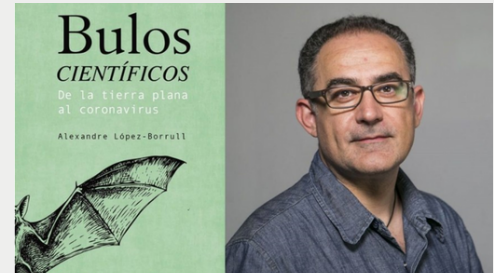
Article que planteja un tema tan delicat com la incompatibilitat del negacionisme amb la llibertat de càtedra.
per Miquel Àngel Llauger

➔ PERIODISME CIENTÍFIC PER COMBATRE LES FAKE NEWS I LA DESINFORMACIÓ

Article redactat amb motiu del Congrés Mundial de Periodistes Científics de Lausana sobre la importància d'un periodisme rigorós per combatre les notícies falses i la desinformació.

➔ "ALS NEGACIONISTES ELS HEM DE DEMANAR QUE APORTIN EVIDÈNCIES"

Entrevista a Alexandre López-Borrull per a la promoció del seu llibre **Bulos científicos De la tierra plana al coronavirus** Ediciones Oberon 2021. per Joan Antoni Guerrero

➔ QUE NO ENS LA COLIN!

El Rap de les Fake news. L'Institut Balear de la Joventut i ERYICA impulsen la campanya #NoFake per tal d'augmentar el coneixement dels joves sobre la gestió de la informació i protegir-los de la informació fabricada (Fake news) a la Xarxa.

➔ COM COMBATRE LES FAKE NEWS?

Xerrada virtual per a la Biblioteca Mestre Martí Tauler de Rubí per explicar què són i com combatre les fake news. A càrrec del periodista Albert Solé Bonamusa

RECURSOS PEDAGÒGICS

➔ SAVOIR DÉTECTER UNE FAUSSE INFORMATION

Kit pédagogique qui, s'appuyant sur des exemples réels, propose aux enseignants plusieurs activités à travailler avec leurs élèves dès le primaire, afin de les aider à déceler le vrai du faux sur la toile.

➔ CHASSE AUX FAKES NEWS

Dossier pédagogique destiné aux plus jeunes élèves pour les enseignants qui veulent travailler ce sujet avec eux. Le dossier comprend plusieurs activités, des quizz, etc.

➔ J'APPRENDS À REPÉRER LES FAKE NEWS

Activité pédagogique à réaliser en classe avec des élèves à partir de 12 ans pour identifier les fake news à partir de plusieurs exercices basés sur des informations trouvées sur Internet.

➔ TOUT N'EST PAS TOUJOURS VRAI SUR INTERNET

Vinz et Lou sur Internet. Courte capsule vidéo dont l'objectif est de lancer le débat chez les élèves de 7 à 12 ans et d'éveiller leur esprit critique.

RECURSOS PEDAGÒGICS

➔ MÉFIONS-NOUS DES FAKE NEWS

Vie quotidienne

Cette enseignante apprend aux enfants à se méfier des fake news

Reportage sur Rose-Marie Farinella, enseignante qui apprend aux enfants à reconnaître les fake news et à s'en méfier. En fin d'article nous découvrons un lien vers une chaîne Youtube montrant des extraits des cours de Rose-Marie Farinella.

➔ LES THÉORIES DU COMLOT

Le discours plein d'humour de Najat Vallaud-Belkacem, ancienne ministre de l'Éducation Nationale, face aux théories du complot à l'occasion de la Journée d'Étude Réagir face aux théories du complot (Mardi 9 février 2016).

➔ DIGITAL RESISTANCE

An empowering handbook for teachers on how to support their students to recognise fake news and false information found in the online environment. Implemented by the Council of Europe.

➔ LA TIERRA ES PLANA

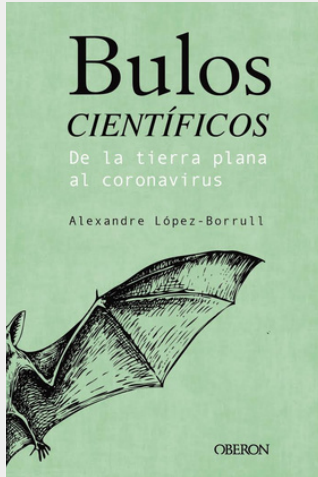

Documental de la plataforma Netflix. Se lo cuestionan todo y ven el mundo de forma diferente. Es un asunto para darle vueltas. O tal vez no.

RECURSOS PEDAGÒGICS DEL CDR

➔ BULOS CIENTÍFICOS DE LA TIERRA PLANA AL CORONAVIRUS

ALEXANDRE LÓPEZ-BORRULL
OBERNON EDITORIAL, 2020

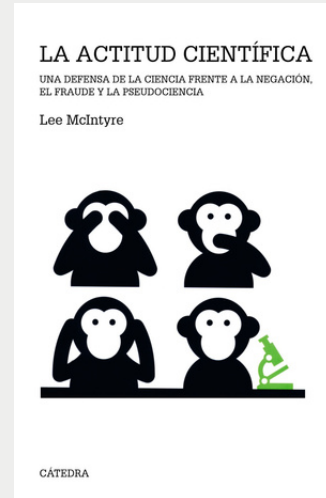

Darrer llibre d'Alexandre López-Borrull, expert en desinformació i revistes científiques.

En aquest treball, repassa alguns dels principals rumors científics que més debat han generat: el creacionisme, les vacunes, la terra plana, la clonació d'éssers humans, el tall de digestió o l'arribada a la lluna. Alhora tracta alguns dels més recents com ara l'origen de la Covid-19 i explica per què ens atrauen les teories de la conspiració.

➔ LA ACTITUD CIENTÍFICA UNA DEFENSA DE LA CIENCIA FRENTE A LA NEGACIÓN, EL FRAUDE Y LA PSEUDOCIENCIA

LEE MCINTYRE
EDICIONES CÁTEDRA, 2020

En aquest assaig, Lee McIntyre, investigador del Centre de Filosofia i Història de la Ciència de la Universitat de Boston, instructor en ètica a l'Escola d'Extensió de Harvard, ens proposa diversos exemples que mostren els èxits i els fracassos de la ciència. Explica com la medicina va passar de ser una pràctica basada en intuïcions a una ciència basada en proves. Analitza el frau científic, examina les posicions negacionistes i escèptiques que rebutgen els descobriments i les conclusions científiques.

ENTREVISTA

ROSER SUÑÉ:

“SI UNA FEINA TORNARIA A FER, ÉS SER PROFESSORA”

Per Iñaki Rubio

Roser Suñé, Síndica General, està una mica cansada que tothom li demani què se sent en ser la primera dona que ocupa aquest càrrec. Reivindica que es visqui amb normalitat i està convençuda que la Síndica no ha de tenir cap protagonisme, tret del dia de la Constitució o el Consell de sant Tomàs. Li va costar acceptar ser Ministra d'Educació perquè prefereix la feina discreta i una figura política està molt més exposada. Va començar la seva carrera com a docent al Lycée, ha treballat a Formació Professional, Formació d'Adults i també ha estat la veu d'Andorra a alt nivell com a representant permanent adjunta a les Nacions Unides, a Nova York, entre altres càrrecs al Ministeri d'Exteriors.

Camino pel barri antic d'Andorra la Vella. Silenci i carrers empedrats. Em sento una mica nerviós, no perquè hagi d'entrevistar la Síndica General, la segona autoritat del país. Per sort fa temps que la conec i junts vam tirar endavant projectes culturals com la revista Portella. Imagino que la Roser m'ho posarà fàcil, però em neguiteja una pregunta que em ronda pel cap i que no m'atreviré a demanar-li: el consell és com un pati d'escola? Potser l'hi tinc confiança però la pregunta és massa provocativa.

Arribo a les escales de Casa de la Vall i en un no res sóc al vestíbul del Consell General. M'acompanyen al despatx de la Síndica. Les taules són plenes de papers i dossiers. Un gran finestral emmarca com si fos un quadre la façana de Casa de la Vall. Sota la mascareta, la Roser em rep amb un somriure. Fa temps que no ens veiem i si no fos per la Covid, ens faríem dos petons. Sempre ha estat una persona propera i accessible.

ENTREVISTA

En la teva trajectòria has alternat la dedicació a la política i a l'educació. Casen bé?

És veritat que des de fora semblen dos mons molt allunyats perquè en l'àmbit educatiu treballes amb una realitat molt propera i immediata. Crec que aquest és un dels aspectes que més omple de l'educació, la sensació que realment estàs ajudant algú, l'alumne i, a vegades, la seva família. Fer avançar els alumnes és molt gratificant i ho veus de manera directa, sense filtres. En canvi en política i en l'àmbit institucional els ritmes són uns altres però hi ha més punts en comú dels que ens

pensem perquè hi ha hagut molta gent d'educació que ha fet acció política.

I crec que el punt de connexió és la motivació amb què treballes. En els dos casos, quan he treballat a educació o a les institucions ho he fet amb la mateixa voluntat de servei públic.

De professora de català al Lycée a Síndica General.

Sí, però he fet moltes coses entremig. Sempre he fet talls, períodes concrets que m'he dedicat als càrrecs institucionals durant un temps i després he tornat a la feina a educació. A la vida pública mai he repetit. Em trobo millor dedicant un període a un càrrec i després passar a una altra cosa. En canvi, si una

feina tornaria a fer, és ser professora.

De la mateixa manera penso que també és bo que els docents puguin fer una pausa de la docència directa, de la primera línia a ple temps amb tot el que implica (la feina que sembla que ningú no vol veure de preparació de classes i correccions) i que pugui aprofitar el bagatge de l'aula per desenvolupar projectes dins de l'administració educativa.

A l'administració educativa també hi ha molta feina invisible...

Certament, és molt desconeguda, fins i tot dins del mateix sector educatiu, però quan hi ets, entens els engranatges i que no tot és tan fàcil. Jo he anat alternant diferents llocs però m'ha interessat sempre molt la Formació Professional i sobretot la Formació d'adults.

**"EL PUNT DE
CONNEXIÓ ÉS LA
MOTIVACIÓ
AMB QUÈ
TREBALLE"**

ENTREVISTA

I com a Ministra...

Jo vaig ser una Ministra de perfil tècnic. En aquell moment, quan vaig entrar, no formava part de cap partit polític. I el meu mandat va estar centrat en la transformació de l'ensenyament cap a un model basat en competències. De fet l'anterior govern ja havia començat aquest camí i nosaltres vam seguir-lo. Això és molt important i és una de les particularitats d'Andorra que hem de saber valorar: a diferència d'altres països en què, quan hi ha un canvi de govern, canvia de dalt a baix la política educativa, a casa nostra sempre hi ha hagut un consens ampli i això dona estabilitat i confiança, que recau en benefici dels alumnes.

Tenim sort o és que som molt bons?

Jo crec que a Andorra sempre hem tingut la consciència que les escoles, des de les primeres escoles que es van instal·lar fins a l'actualitat, han estat clau per construir el país. Segurament han estat les institucions més importants. I amb el creixement demogràfic de la segona meitat del segle passat, les escoles han contribuït de manera decisiva a

la cohesió social, a la consolidació d'una identitat i del sentiment de pertinença.

I en l'actualitat?

La societat canvia i les necessitats són diferents. Per això a les escoles se'ls demana avui un paper diferent que fa deu o vint anys, i els centres escolars actuals tenen molt poc a veure amb com eren quan jo vaig començar. Quan es demana a les escoles que amplii el seu rol i les seves funcions, quan s'espera que siguin més que un transmissor de coneixement, sempre hi pot haver resistències i hi ha el risc que l'escola es tanqui sobre si mateixa i treballi aïllada. Per sort crec que a Andorra això no passa i les escoles són escoles obertes a la societat en què s'inscriuen.

Quins són els principals reptes de l'educació?

D'entrada caldrà reavaluar i reflexionar sobre l'impacte de la pandèmia. I sobretot vetllar per la continuïtat de la motivació per viure la teva educació com un espai feliç. Jo penso que els alumnes s'han de divertir, a l'escola. Una de les coses que més em preocupen és el fet que hi ha una part del jovent que es despengen, que el circuit habitual no satisfà

les seves necessitats i que es mostra molt descontent. No passa només a Andorra sinó a molts llocs: hi ha una bossa de joves que estan desencantats, no sé si enfadats, i em pregunto si és una qüestió generacional. No sabem si són la majoria o només uns quants, però en tot cas, crec que hem de trobar els codis per reconnectar amb aquests joves. Per altra banda, i independentment de les metodologies, tenim un problema: mai abans hi havia hagut tanta facilitat per accedir a una quantitat tan gran d'informació, i això està molt bé. Però quina és la fiabilitat d'aquesta informació? Com la utilitzem? L'escola ha de capacitar els alumnes perquè Internet és una eina molt potent però són ells que han de dominar-la i no a l'inrevés.

ENTREVISTA

Les xarxes són el dimoni?

No, no, jo reconec que són una eina molt forta i que segurament poden servir per a moltes coses. Però em sembla evident que enterboleixen el debat. També en política. Suposo que algun dia s'estudiarà com influeixen Facebook i Twitter en la política mundial: des d'aquells que volen governar a cop de tuit i de titular fins a la intoxicació informativa o com exageren i polaritzen les posicions. Em preocupa que a casa nostra hi ha una certa imitació del que passa a altres països i es vol desprestigiar la política. A Andorra no té gaire sentit. Aquí qui entra en política és per voluntat de servei i el polític com a persona pública sempre està exposat a crítiques i comentaris però sovint em sembla excessiva l'acritud amb què es fa. No ho entenc ni ho comparteixo. I les xarxes ho amplifiquen. Però si aquí ens coneixem tots.

Així es percep al Consell General?

El Consell General és una institució molt ben valorada però

també molt desconeguda. La tasca legislativa és de reflexió i l'organització del Consell ha de ser discreta. També la meua, com a Síndica. Però conèixer el Consell General i entendre'l representa entendre Andorra. És una institució identitària.

CONÈIXER EL CONSELL GENERAL I ENTENDRE'L REPRESENTA ENTENDRE ANDORRA

I el Consell General dels joves?

Ara fa poc el vam celebrar. Aquest és un dels projectes més macos i consolidats per apropar i fer conèixer la institució. El treball que es fa amb els alumnes és molt bo i aprofundit, aprenen com és la vida parlamentària, com es legisla i sobre què pots legislar i sobre què no. Jo veig la il·lusió que tenen quan venen aquí i sé el treball previ que fan amb els membres de la Comissió Legislativa d'Educació.

ENTREVISTA

El pitjor moment de la legislatura?

No és només un moment concret. És el període del confinament. L'any passat vam haver d'anul·lar tots els actes de celebració de la Constitució i confinar-nos. Es va haver d'organitzar tota la feina del Consell de manera que no s'aturés i no va ser fàcil. I evidentment s'havia de donar resposta ràpida i vam fer moltes lleis per la via d'urgència. Moltíssimes.

I el millor moment?

Sense dubte, un dels millors records que m'enduré d'aquesta casa és la visita del Copríncep Macron. Com a Síndica, rebre els Coprínceps és extraordinari. A més va ser una visita que va anar molt bé.

**COM A SÍNDICA,
REBRE ELS
COPRÍNCEPS ÉS
EXTRAORDINARI**

El Consell és com un pati d'escola? Al final m'atreveixo, no he pogut resistir-me. Sota la mascareta la Roser riu. Els ulls espurnegen amb complicitat i fa el paper de professora. Li llegeixo el pensament: Iñaki no burxis o t'hauré de renyar. M'enriolo i dic que feia broma. Aturo l'enregistrament i seguim parlant una estona -de vacunes, de llibres, de Portella- mentre la façana de Casa de la Vall, emmarcada en la finestra, ens espia en silenci.

RECOMANEM

L'EFECTE ACTITUD

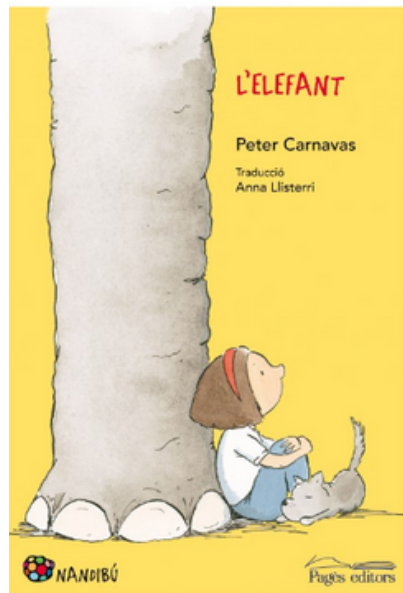
Viena Edicions publica aquest llibre *bestseller* en què l'autor, Víctor Küppers, explica com utilitzar les claus de l'automotivació, la proactivitat i l'entusiasme tant a la vida personal com professional amb l'objectiu d'aconseguir el millor de si mateix i obtenir el millor de la vida. Amb aquesta lectura també descobriràs idees suggerents, pràctiques i aplicables en qualsevol àmbit per convertir-te en una persona motivada, lluitadora, compromesa i entusiasta.

DINS ELS BOSCOS DE SIBÈRIA

Símbol Editors és una editorial molt particular, una de les millors editorials que publica novel·les gràfiques i llibres il·lustrats de molta qualitat, per a petits i adolescents. En aquest llibre coneixem la història de l'escriptor Sylvain Tesson, que s'instal·là sis mesos en una cabana aïllada a la riba del mar Baikal, en un racó oblidat del món. Va començar, aleshores, una de les aventures més apassionants que una persona pot emprendre: un viatge interior, dins dels boscos de Sibèria.

L'ELEFANT

Aquesta novel·la, bellament escrita per l'autor i il·lustrador, Peter Carnavas, deixarà empremta als lectors. Ens presenta la depressió vista amb ulls dels infants.

És una història sobre l'empàtica i resilient Olive i la seva habilitat per trobar alegria on no n'hi ha.

Un llibre per llegir en família.

Novel·la publicada per Pagès Editors.

RECOMANEM

BESSONES

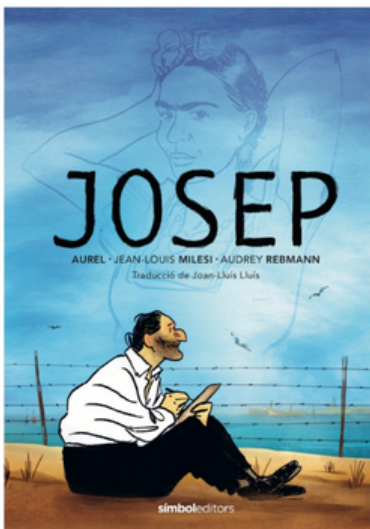
Editorial Edebé publica aquest conte en lletra lligada sobre dues germanes bessones. Tenir una germana bessona és néixer amb una altra persona que físicament s'assembla molt a tu, i amb qui, a més a més, tens moltes altres coses en comú. És créixer amb una persona amb qui comparteixes el pastís d'aniversari, les joguines, la roba, i fins i tot els amics! Però com tots els éssers d'aquest planeta, les bessones també són persones úniques.

EL SÍNDROME DE LA IMPOSTORA

Per què al col·legi les noies creuen que no han estudiat prou i en canvi els nois pensen que «l'examen era molt difícil»? Per què en l'actualitat, tot i que les estadístiques continuïn mostrant que elles treuen millors notes, segueix faltant confiança? Això és el que es coneix com la síndrome de la impostora: una falta d'autoestima que et porta a dubtar constantment del teu potencial. Aquest llibre d'editorial Península aprofundeix en les causes psicològiques d'aquest fenomen i dona eines per aprendre a creure en una mateixa i guanyar la seguretat necessària per tenir una carrera professional i personal amb èxit.

JOSEP

Símbol Editors publica en català la novel·la gràfica de Josep, la pel·lícula d'animació francesa recentment estrenada i premiada. Josep és la història d'en Josep Bartolí, dibuixant català compromès amb la República que, com tants altres compatriotes es veié obligat a marxar a l'exili l'any 1939 i passà pels camps de concentració del Rosselló. Se'n pogué escapar abans de ser traslladat als camps sota el domini nazi on l'esperava una mort segura. Posteriorment exiliat a Mèxic emprengué una reeixida carrera en el món de les arts plàstiques i es relacionà amb Frida Kahlo.

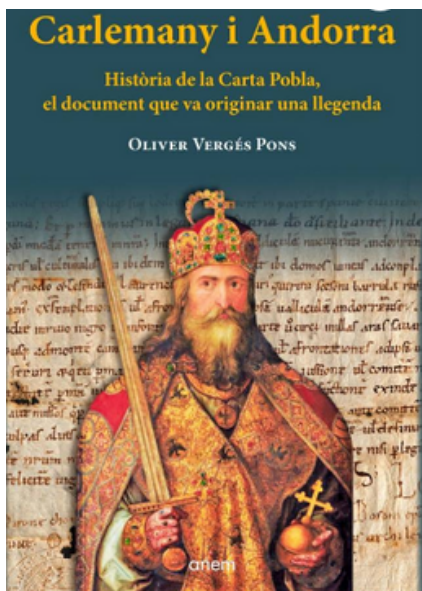
RECOMANEM

CARRER DEL BOSC

Carrer del bosc, de David Gálvez, és la crònica en forma de diari ficcionalitzat de les dèries, els gustos i les preocupacions quotidianes d'un escriptor, docent, pare i fill resident a Andorra i del seu entorn. Un dietari que transcorre entre el primer i els darrers dies del confinament sanitari patit al país. Tot amanit amb sal gruixuda i diversió no exemptes de la duresa de la pandèmia. Publicat per [Anem Editors](#).

CARLEMANY I ANDORRA

Aquest llibre d'Oliver Vergés publicat per [Anem Editors](#), indaga en l'origen de la Carta Pobra i prova d'esbrinar qui hauria elaborat aquest document i amb quina finalitat. Amb aquesta intenció, l'autor ens trasllada a l'Andorra de fa mil anys, una època marcada per la destrucció del castell de Bragafolls i per les disputes entre comtes, bisbes i andorrans pel control de les valls. Una història que ens permet conèixer els orígens de la llegenda més divulgada d'Andorra.

GRAN ÉS LA NEGRA NIT

Escrita amb la perícia dels provocadors, però també amb l'acurada tècnica de l'art de la novel·la, Domènec Ferran ha perpetrat una obra duríssima, però també poderosa, de les que arrossegueu i fascinen, i tot a través d'unes vibrants pàgines que ens mostren com la malaurança i el desenfrenament també esdevenen una altra possibilitat per a la gràcia. Publicat per [Editorial Límits](#), *Gran és la negra nit* és un esclat literari nascut per escandalitzar i per entendre durant molt de temps.

NOVETATS AL CDR

Tecnologia 3 ESO

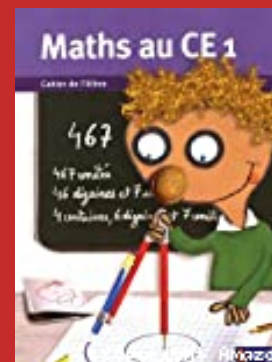
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón
Editorial Teide , 2020.
ISBN 978-84-307-8429-5

Matemàtiques aplicades a les ciències socials 1r batxillerat

COLERA JIMÉNEZ, José.
Editorial Barcanova, 2020.
ISBN 978-84-489-4029-4

Maths au CE1 : cahier de l'élève et guide de l'enseignant

DUPREY, Gaëtan. ACCÈS
Éditions, 2019.
ISBN 978-2-916662-24-4

Ortografia Ideogràfica 7-9 anys

SANJUÁN NÁJERA, Manuel.
Yalde Edicions, 2008.
ISBN 978-84-87705-89-2

L'ombra de la Clara

PASCUAL i MARTÍ, Elisenda.
Ediciones Urano, 2016.
ISBN 978-84-16773-22-0

Els tentacles d'en Blef. Gelosia

CLEMENTE, Eva.
Emonautas, 2019.
ISBN 978-84-949999-2-5

AGENDA

DIMECRES 14 D'ABRIL

CATORZENES ACTIVITATS D'HUMANITATS

En format telemàtic, 163 alumnes dels 4 centres de batxillerat comparteixen experiències i col·laboren en les activitats programades pels docents de llengua, literatura, ciències socials i economia. Els refugiats centren el tema d'aquesta edició.

DIMECRES 14 D'ABRIL

VIDES EN SUSPENS. REFUGIATS I RUTES MIGRATÒRIES AFRICANES CAP A EUROPA

En el marc de les Catorzenes Activitats d'Humanitats, conferència a càrrec del periodista i escriptor Xavier Aldecoa, corresponsal del diari La Vanguardia en conflictes armats dels països del continent africà.

DEL 12 AL 30 D'ABRIL

Exposicions SUR LA PISTE DES SINGES i DESSINE-MOI L'ÉCOLOGIE

Al Lycée Comte de Foix en el marc de les activitats per a les escoles associades de la UNESCO.

DEL 5 DE MAIG AL 18 DE JUNY

ARA PRACTIQUEM AL CIRCUIT

Joc de simulació conduït pels agents de circulació. S'adreça als infants de 4 a 7 anys de les escoles d'Ordino, La Massana, Andorra la Vella i Canillo.

DEL 17 AL 21 DE MAIG

SIMON LAMOURET

L'Ambaixada de França a Andorra convida aquest artista del còmic a realitzar uns tallers als centres de 2a ensenyança i Formació Professional.

DEL 17 AL 21 DE MAIG

RESIDENTS FABER ANDORRA

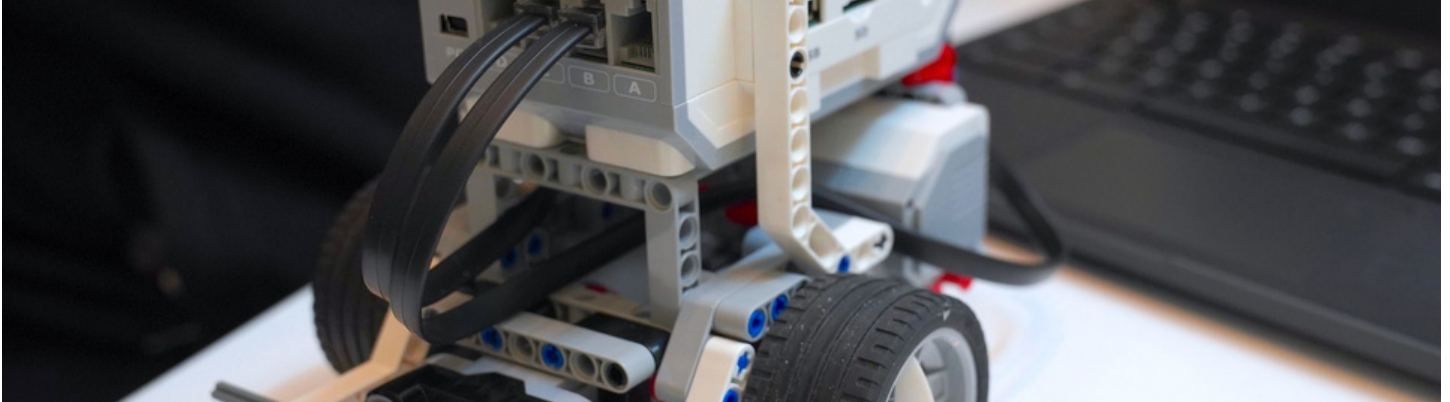
La psicòloga mexicana, Lisbeth Vega, parlarà del concepte alfabetització emergent als docents del Col·legi Sant Ermengol.

DIJOUS 20 DE MAIG

EM DIC VIOLETA

Llargmetratge sobre l'acceptació personal i familiar de la transició al canvi de gènere. Projectat en el marc del Festival Ull Nu, s'adreça a l'alumnat de 2a ens., batxillerat i Formació Professional.

PROPER NÚMERO

PLA NACIONAL DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Coneixerem un dels projectes en què el Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior col·labora amb el Departament de Joventut, amb vista a l'elaboració del Pla Nacional de la Infància i l'Adolescència.

ROBÒTICA A L'ESCOLA ANDORRANA D'ENCAMP

A l'Escola Andorrana d'Encamp han desenvolupat un projecte de robòtica a primera ensenyança, a través del qual els alumnes aprenen competències específiques i transversals.

MATIFIC

Una eina informàtica amb què els alumnes de Primera Ensenyança aprenen i practiquen exercicis de matemàtiques tot jugant.

ENTREVISTA A DAVID BUENO

Parlem de les aportacions de la neurociència a l'àmbit educatiu amb el professor, investigador i divulgador David Bueno. Sabrem com aprenem i quins factors són determinants perquè es produeixi l'aprenentatge.

EDUCACIÓ NO FORMAL?

Més enllà de l'educació formal i reglada, investigarem quines són les altres opcions, a vegades invisibles, però que també poden ser interessants. Què ens poden aportar?

CRIDA

Si voleu presentar propostes, suggeriments o col·laboracions per als propers números, feu-nos-ho saber com abans, millor. Data límit per al proper número: **10 de maig de 2021**

ÚLTIMA

EDITA

Àrea de Formació, Recursos
Pedagògics i Innovació (AFRPI)
Centre de Documentació i Recursos.
AIXOVALL AD600
Telèfon: 741 260
A/e: revistainnovand@govern.ad

COL·LABORADORS

Ma. Àngels Aché
Vanessa Aloy
Txema Díaz-Torrent
Manel Gibert
Marta Llop
Mercè Riu

CONSELL DE REDACCIÓ

Marcel·la Armengol
Carme Garcia
Ainhoa Guevara
Alan Manchado
Helena Marsal
Iñaki Rubio

Dipòsit legal: AND.48-2021

© 2021, AFRPI

© Fotografies: Ma. Àngels Aché i
Patrick Morlaès

Els articles publicats expressen
únicament l'opinió dels seus autors.

Volem agrair als col·laboradors d'Innovand 7 la seva implicació perquè sense la seva contribució no hauria estat possible fer aquest número i sobretot, volem agrair-vos la complicitat i confiança a tots els lectors que heu decidit acompanyar-nos en aquesta nova etapa de la revista.

Si us interessa que tractem algun tema en concret o ens voleu fer arribar qualsevol suggeriment, no dubteu a fer-nos-ho saber. Podeu trucar-nos al **741 260** o escriure'ns un correu electrònic a revistainnovand@govern.ad. També us animem a seguir-nos a les nostres xarxes socials:

Twitter: [@InnovandRevista](https://twitter.com/InnovandRevista)

Instagram: [@revistainnovand](https://www.instagram.com/revistainnovand)

Facebook: [@revistainnovand](https://www.facebook.com/revistainnovand)

Si els continguts d'aquest número us han semblat interessants, us agrairem que el compartiu amb les vostres amistats i contactes.